Verkennend Ecologisch Onderzoek

Bedrijventerrein Over Oudland te IJsselstein

Watersnip-rapport 13A001

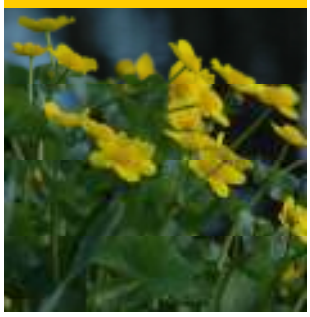

Colofon

Titel	Verkennend Ecologisch Onderzoek
Subtitel	Bedrijventerrein Over Oudland te IJsselstein
Status rapport	Conceptrapport
Projectnummer	13A001
Datum uitgave	Februari 2013
Samenstellers	Amy van den Brink, adviseur Watersnip Advies
	John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	IntROview B.V.
	Sterrenlaan 24
	2743 LS Waddinxveen
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. W.P. Kaandorp

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING **7**

2 TOETSINGSKADER **9**

2.1 LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING 9
2.1.1 Flora- en Faunawet *9*
2.1.2 Natuurbeschermingswet 1998 ..... *10*
2.1.3 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012) *10*
2.2 PROVINCIAAL BELEID 11
2.2.1 Provinciale Structuurvisie Utrecht (2013) *11*

3 LOCATIEBESCHRIJVING **13**

3.1 HUIDIGE SITUATIE 13
3.2 PLANNEN 15

4 ECOLOGISCH ONDERZOEK **17**

4.1 METHODE 17
4.2 FLORA 17
4.3 FAUNA 18
4.3.1 Vogels *18*
4.3.2 Vissen *18*
4.3.3 Amfibieën *19*
4.3.4 Zoogdieren *20*
4.3.5 Vleermuizen *20*
4.3.6 Reptielen *20*
4.3.7 Overige soorten *21*

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN **23**

5.1 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 23
5.2 ALGEMENE ZORGPLICHT 24

6 BRONNEN **25**

1 Inleiding

In IJsselstein gaat een ruimtelijke ingreep plaatsvinden op bedrijventerrein Over Oudland. Egbert Kruiswijk Vleesproducten, gevestigd aan de Kamerlingh Onneslaan 18 te IJsselstein, is voornemens de bedrijfsactiviteiten op dit terrein uit te breiden. Voor deze ontwikkelingen wordt een nieuw bestemmingsplan voorbereid. In dit kader is een verkennend ecologisch onderzoek uitgevoerd.

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) in werking getreden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden. Als dit wel dreigt te gebeuren tijdens het uitvoeren van bouwwerkzaamheden en dit door aanpassing van de plannen niet te voorkomen is, moet een ontheffingsaanvraag ingediend worden. Verder geldt dat de initiatiefnemer gehouden is een algemene zorgplicht in acht te namen voor alle soorten die in het plangebied voorkomen. Een onderzoek naar de aanwezige flora en fauna is daarom altijd noodzakelijk voor het uitvoeren van ruimtelijke inrichtings- of ontwikkelingsmaatregelen.

In januari 2013 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. In verband met het winterseizoen gebeurde dit grotendeels op grond van biotoopkenmerken. Hierbij werd gelet op het voorkomen van de aanwezigheid van biotopen voor beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot volgens de bureaustudie voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht worden waar mogelijk maatregelen beschreven gericht op het voorkomen van schade.

Figuur 1: Gezicht vanaf terrein III richting noord.

2 Toetsingskader

De initiatiefnemer van de voorgenomen bouwplannen dient te verkennen of de voorziene ruimtelijke ingrepen mogelijk schadelijke gevolgen met zich meebrengen voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:
- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en Faunawet en provinciaal compensatiebeleid);
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet 1998);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken voor Ecologische Hoofdstructuurgebieden aangetast worden (toepassen afwegingskader Structuurschema Groene Ruimte).

2.1 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.1.1 Flora- en Faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De FF-wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is dat beschermde planten- en diersoorten geen schade mogen ondervinden. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. De soorten zijn onderverdeeld in drie categorieën: algemeen beschermde soorten (tabel 1 FF-wet), streng beschermde soorten (tabel 3 FF-wet) en overige soorten (tabel 2 FF-wet).

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, geldt voor de algemeen beschermde soorten uit tabel 1 een vrijstelling. Ook voor de soorten uit tabel 2 kan een vrijstelling gelden, onder voorwaarde dat er gehandeld wordt volgens een door het ministerie van EL&I (voorheen LNV) goedgekeurde gedragscode. Wanneer het opstellen van een gedragscode niet mogelijk is of niet voldoende blijkt te zijn, moet voor de beschermde soorten uit tabel 2 een ontheffing worden aangevraagd bij het ministerie van EL&I. Wanneer schade ontstaat aan de streng beschermde soorten uit tabel 3 moet altijd een ontheffing worden aangevraagd.

Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen. Daarnaast geldt ten aanzien van soorten uit tabel 3 die eveneens opgenomen zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, dat een ontheffing alleen verleend wordt wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Het is ook mogelijk om in het planconcept ecologische maatregelen te integreren die de duurzame staat van instandhouding van de (streng) beschermde soorten waarborgen. Het

gaat daarbij dus om het voorkómen van schade. In dat geval is een ontheffingsaanvraag niet nodig. Het is dan wel noodzakelijk dat het nieuwe leefgebied functioneel is vóórdat het bestaande biotoop schade ondervindt.

Overigens geldt voor alle planten- en diersoorten de algemene zorgplicht uit artikel 2 van de FF-wet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

2.1.2 Natuurbeschermingswet 1998

De bescherming van gebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet).
De bepalingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen in de NB-wet.
De NB-wet regelt de bescherming van Natura2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden), Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands. De bescherming van gebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet).
De bepalingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen in de NB-wet.
De NB-wet regelt de bescherming van Natura2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitat-richtlijngebieden), Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands.
Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of beschermd natuurmonument. De dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden, 'Uiterwaarden Lek' en 'Zouweboezem', bevinden zich op respectievelijk 6 km en 6,5 km ten zuidwesten van het plangebied. Vanwege de afstand tot het plangebied zullen de geplande werkzaamheden geen directe invloed hebben op deze Natura2000-gebieden.

Doelsoort van het gebied 'Uiterwaarden Lek' is de Kamsalamander. Doelsoorten van het gebied 'Zouweboezem' zijn Bittervoorn, Grote modderkruiper, Kleine modderkruiper, Kamsalamander, Platte schijfhoren, Roerdomp, Purperreiger, Porseleinhoen, Zwarte stern, Snor en Krakeend. De meeste van deze soorten komen alleen voor binnen het Natura2000-gebied. Enkele soorten, zoals Purperreiger en Krakeend foerageren ook buiten het Natura2000-gebied. Het plangebied ligt binnen de actieradius van deze doelsoorten. De doelsoorten komen binnen het plangebied echter niet voor, omdat zich binnen het plangebied geen geschikt biotoop voor deze soorten bevindt. Het is in het bedrijventerrein te druk en onrustig door de aangrenzende rondweg. Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura-2000 gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

2.1.3 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

Het beleid met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, is via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). De natuur in de EHS is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de EHS zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Dit compensatiebeginsel is geïntroduceerd in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en verder uitgewerkt in Spelregels EHS (2007). Binnen de door het Rijk gestelde kaders begrenzen, beschermen en onderhouden de provincies de EHS. Provinciale ecologische verbindingszones in de provincie Utrecht zijn beschreven in het rapport 'Programma ecologische verbindingszones (2003)'.

Rond het plangebied liggen verschillende gebieden die onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (Figuur 2). Het plangebied zelf maakt geen deel uit van EHS-gebied. De geplande werkzaamheden zijn zeer lokaal. De bestaande natuurgebieden in de directe omgeving zullen hier daarom geen schade van ondervinden.

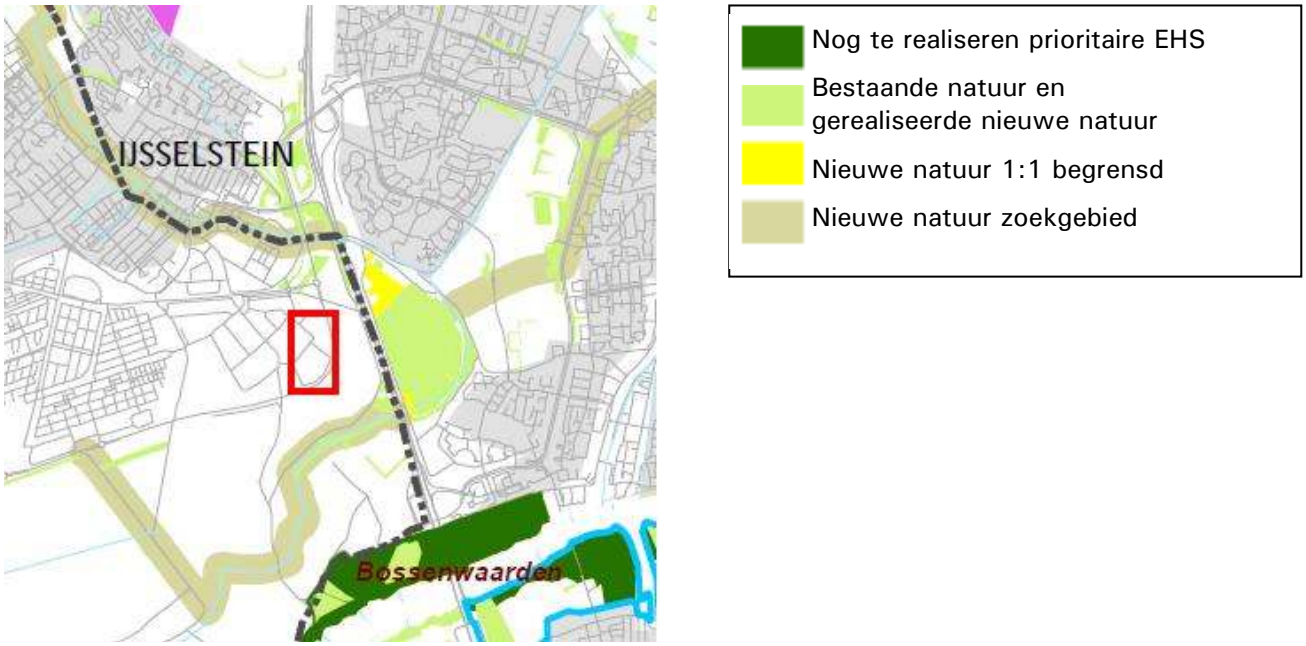

Figuur 2: EHS in de omgeving van het plangebied

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Provinciale Structuurvisie Utrecht (2013)

Op 4 februari 2013 zijn de Provinciale Structuurvisie (PRS) en de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) vastgesteld door de Provinciale Staten van Utrecht. In de 'Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 -2028' beschrijft de provincie haar doelstellingen en provinciale belangen. De Structuurvisie vormt het beoordelingskader van Gedeputeerde Staten voor gemeentelijke ruimtelijke plannen.

In de Provinciale Structuurvisie wordt ook beschreven wat het beleid in de provincie is ontrent de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en Natura 2000-gebieden. Het uitgangspunt is het in stand houden van en waar mogelijk vergroten van de biodiversiteit.
Ook de bescherming van de weidevogelkerngebieden is onderdeel van het beleid. Voor de ligging van deze gebieden beschikt de provincie over een natuurbeheerplan. Uiterlijk in 2015 moet de ligging van deze gebieden opnieuw vastgesteld zijn.

Het plangebied wordt in de ontwerp kaarten van de Provinciale Structuurvisie Utrecht aangeduid als stedelijk gebied.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Figuur 4: Locatie plangebied.

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten: 132-446 en132-447. Het maakt deel uit van een bedrijventerrein binnen de bebouwde kom aan de zuidoostkant van IJsselstein. Het gebied wordt aan de oost- en zuidkant door een sloot langs Provincialeweg N210 begrensd. Het plangebied bestaat uit twee graslandpercelen (zie figuur 5: terrein III en IV) en een verhard terrein dat als parkeerplaats in gebruik is (figuur 5: terrein V). Terrein III wordt aan de noordkant begrensd door een bedrijfsgebouw met aansluitend een hek (zie figuur 1). Aan de (zuid)westkant wordt het terrein door de Kamerlingh Onneslaan begrensd. Aan de zuidoostzijde bevindt zich een klein rietland met wilgenopslag, dat functioneert als helofytenfilter voor het water dat langskomt via de achterliggende hoofdwatergang. Bij peiloverschrijding staat dit gebied onder water. In de zomer staat het waarschijnlijk grotendeels droog. Op deze plek staat ook de hoofdwatergang vol met riet, hetgeen gunstig is voor zowel de waterkwaliteit als de voorkomende biodiversiteit. Terrein IV wordt aan de oost- en zuidwestzijde door een weg begrensd en aan de noordwestkant door bedrijfsgebouwen. Twee kleine gedeelten van het terrein zijn al verhard. Aan de zuidwestkant van het terrein ligt een begroeide puinberg.Terrein V is geheel door een hek omgeven. Aan de westkant van het terrein staat een bedrijfsgebouw.

Figuur 5: Planlocatie in rood aangegeven.

Figuur 6: Gezicht vanaf terrein III in noordelijke richting.

Figuur 7: Gezicht op terrein IV

3.2 Plannen

Egbert Kruiswijk Vleesproducten is voornemens enkele nieuwe bedrijfsgebouwen op planlocatie te realiseren (zie figuur 6). Op terrein V, nu in gebruik als parkeerplaats, is een vrieshuis voorzien. Op terrein III wordt in de toekomst een slachterij gebouwd. Hiertoe zal het terrein tot aan de slootkant verhard worden. Het rietland wordt gedempt.
Terrein IV wordt eveneens verhard. Hier komt de uitbreiding van de vleesverwerking te staan.

Figuur 8: Gezicht op terrein V.

4 Ecologisch onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. Ook zijn gegevens van het Natuurloket opgevraagd. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op donderdag 31 januari 2013 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Hierbij zijn de drie terreinen waarvoor de herziening van het bestemmingsplan beoogd is, onderzocht.
Tevens is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

Perceel III en IV zijn begroeid met kweekgras en worden gemaaid en afgeruimd, waarschijnlijk een tot twee keer per jaar. Gezien de hoogte van de vegetatie lijkt perceel IV recenter gemaaid dan perceel III.

Op terrein IV is naast gras vooral pioniersvegetatie aangetroffen, zoals Luzerneklaver, Ridderzuring, Smalle weegbree, Rode en Witte klaver, Akkerdistel, Scherpe boterbloem en Zeegroene rus. De laatstgenoemde is de meest bijzondere, maar niet beschermde soort die is aangetroffen.

Op terrein III werd naast bovenstaande planten ook Braam, Jacobskruiskruid, Koolzaad, Ooievaarsbek, Kleine brandnetel, Kleefkruid, Ridderspoor en Fluitekruid aangetroffen.
Aan de westkant van het terrein staat een Berk. In de omgeving van het rietlandje (zie figuur 8) zijn diverse zeggesoorten aangetroffen.

De aangrenzende sloot is vrij diep, ongeveer een meter en het water is bijzonder helder. Er is evenwel nu geen watervegetatie aanwezig. Het is een potentieel geschikt milieu voor kwelsoorten, zoals bijvoorbeeld Waterviolier. In de oever groeit Griend wilg en Riet, dat recentelijk gemaaid is en op het terrein aan de slootkant ligt. In het rietland staat Geoorde wilg, Kraakwilg en Grauwe wilg.
Ter hoogte van het rietland is de sloot geheel begroeid met Riet, hetgeen bijdraagt aan de zuivering en begroeiing van het water. De rietbegroeiing is essentieel voor de kwaliteit

Figuur 9: Terrein III met rietlandje in rood aangegeven.

van water en voor de biodiversiteit ter plaatse. Aan de westkant van het rietland is de vegetatie in de sloot en oever goed ontwikkeld en zijn ondermeer Watermunt en Beekpunge aangetroffen (zie figuur 11). Het gaat om soorten die goed bestand zijn tegen wisselende waterstanden.

Op terrein V staan tussen het verharde parkeerterrein en het hek diverse cultuurgewassen, zoals Mahonie, Finse meelbes, Veelbloemige roos, Dwergmispel (Cotoneaster) en Klimop.
Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn geen vogels waargenomen binnen het plangebied, maar algemene soorten zoals Wilde eend, Blauwe reiger, Kauw, Zwarte kraai, Ekster, Vlaamse gaai, Vink, Merel en Koolmees worden binnen het plangebied foeragerend verwacht. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet verontrust worden. Aangezien de inventarisatie heeft plaatsgevonden buiten het broedseizoen, zijn er tijdens het veldbezoek geen broedende vogels aangetroffen. Het rietland op terrein III biedt broedgelegenheid aan algemene vogelsoorten, zoals de Kleine karekiet en mogelijk Waterhoen en Wilde eend. Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Er zijn binnen het plangebied geen jaarrond beschermde nesten of geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Er zijn geen gebouwen aanwezig voor onder daken broedende vogelsoorten, zoals Huismus en Gierzwaluw. Er zijn geen bomen die geschikt zijn als broedgelegenheid voor bijvoorbeeld uilen en roofvogels. Op bedrijfsgebouwen kan eventueel wel de Zwarte roodstaart broeden. Dit is geen soort van de rode lijst. De nesten zijn ook niet jaarrond beschermd.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat (streng) beschermde vissoorten als Kleine modderkruiper (tabel 2 FF-wet), Grote modderkruiper (tabel 3 FF-wet / Rode Lijst status ‘kwetsbaar’) en Bittervoorn (tabel 3 FF-wet / Rode Lijst status ‘kwetsbaar’) voorkomen in de omgeving van het plangebied.
De hoofdwatergang aan de zuidkant van het plangebied blijft ongemoeid. Schade aan de sloot is bij de vigerende plannen dan ook uitgesloten mits de oeverzone tussen de insteek en het water gehandhaafd blijft, zoals op de plankaart zichtbaar is en zoals in de mondelinge toelichting door de ontwikkelingsbegeleider van Promad is aangegeven. Het veranderen van talud- en oevermilieu is niet aan de orde.

Figuur 10: De hoofdwatergang ten zuidwesten van het rietveld.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Er kan aangenomen worden dat de algemeen beschermde Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen tabel 1 FF-wet) voorkomen binnen het plangebied.
Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat ook de steng beschermde Kamsalamander (tabel 3 FF-wet / bijlage IV Habitatrichtlijn / Rode Lijst status 'ernstig bedreigd') en Rugstreeppad (tabel 3 FF-wet / bijlage IV Habitatrichtlijn / Rode Lijst status 'gevoelig') voorkomen in de omgeving van het plangebied.
De Kamsalamander komt voornamelijk voor in kleinschalige landschappen met bospercelen, heggen en struwelen. Zijn voortplantingsbiotoop bestaat voornamelijk uit matig voedselrijke tot voedselrijke, stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Dergelijk biotoop is niet aangetroffen binnen het plangebied. De Kamsalamander wordt daarom niet verwacht binnen het plangebied.

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van de grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Voor de voortplanting is de Rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes en plassen. Onder de nog onbebouwde delen van het plangebied (terrein III en IV) ligt een harde kleibodem, die niet geschikt is voor de Rugstreeppad om zich in te graven. Tijdens de inventarisatie zijn enkele ondiepe plassen dooiwater waargenomen op terrein IV. Deze poelen hebben een winters en tijdelijk karakter en drogen op zodra het in maart warmer wordt. Ze vormen daardoor geen geschikt voortplantingsbiotoop voor de Rugstreeppad.
De ondiepe hoofdwatergang ten zuidwesten van terrein III vormt een zeer geschikt paarbiotoop voor de Rugstreeppad, vooral de plaatsen waar riet staat en het gedeelte ten westen van het rietland, waar de waterbodem begroeid is met Watermunt en Beekpunge (figuur 11), wat duidt op een goede waterkwaliteit. Ook de oevers, die uit klei met zand bestaan vormen een geschikt biotoop voor de Rugstreeppad. Terrein III is zelf niet geschikt

als paar- of overwinteringsbiotoop voor de Rugstreeppad doordat de bodem uit harde klei bestaat en er geen blijvende ondiepe poelen of plassen op het terrein aanwezig zijn. Terrein V is grotendeels verhard en vormt geen geschikt biotoop voor de Rugstreeppad.
Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde amfibieën verwacht.

4.3.4 Zoogdieren

Tijdens de veldinventarisatie zijn sporen aangetroffen van de algemeen beschermde Veldmuis (tabel 1 FF-wet). Er zijn geen streng beschermde zoogdieren waargenomen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aangetroffen voor streng beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.5 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn strikt beschermd (tabel 3 FF-wet / Bijlage IV Habitatrichtlijn).
Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger. Er is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.
De geplande ruimtelijke ingreep heeft uitsluitend betrekking op onbebouwd terrein. Schade aan rust- of verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuissoorten is dan ook uitgesloten. Ook bevinden zich binnen het plangebied geen geschikte bomen die dienst kunnen doen als kolonieboom of overnachtingslocatie voor boombewonende vleermuissoorten. Er bevinden zich in de directe omgeving van het plangebied verschillende doorgaande landschappelijke structuren die mogelijk deel kunnen uitmaken van vlieg- of migratieroutes, zoals de bomen in het gebied ten zuiden van de Weg der Verenigde Naties. Het plangebied zelf is ook niet geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Uit eerdere inventarisaties is Watersnip Advies bekend dat vleermuizen drukke verkeerswegen vermijden. Uitstraling van licht en geluid veroorzaken een te grote verstoring voor vleermuizen. Essentiële vliegroutes en/of foerageergebied worden binnen het plangebied daarom niet verwacht.

4.3.6 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Ringslang (tabel 3 FF-wet / Rode Lijst status ‘kwetsbaar’) voorkomt in de omgeving van het plangebied. De Ringslang is een watergebonden slang. Deze soort is voor de voortplanting van broedhopen en overwintert onder meer in oude konijnenholen, in hooihopen en onder takkenbossen en braamstruiken. Het rietland aan de zuidkant van perceel III vormt geen geschikt voortplantings- en/of overwinteringsbiotoop voor de Ringslang. Er zijn geen broedhopen of geschikte overwinteringsplekken aanwezig. Wel is de rietbegroeiing van de aangrenzende hoofdwatergang en de ruige begroeide taluds geschikt als leefbiotoop voor de Ringslang, omdat hier de waterkwaliteit goed is.

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde reptielen verwacht.

4.3.7 Overige soorten

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelden aangetroffen. Het moment van onderzoek was niet geschikt om deze soorten aan te treffen, maar uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde overige soorten aanwezig zijn binnen het plangebied. Tevens zijn er binnen het plangebied ook geen geschikte biotopen aangetroffen voor beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten. Deze worden hier daarom niet verwacht.

Figuur 11: gezicht op het rietland vanaf de zuidoostkant.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met Natura2000-gebieden of beschermde natuurmonumenten.

- Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden 'Uiterwaarden Lek' en 'Zouweboezem'. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.

- Voor de algemeen beschermde soorten (Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander,Veldmuis) geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.

- Er worden geen streng beschermde planten, vissen en zoogdieren verwacht binnen het plangebied.

- Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de FF-wet wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De FF-wet hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*

- Uit de bureaustudie blijkt dat de streng beschermde Rugstreeppad voorkomt in de omgeving van het plangebied. Er wordt vanuit gegaan dat de Rugstreeppad gedurende de zomerperiode zwervend voorkomt in het plangebied. De terreinen III en IV zijn vanwege hun harde kleibodem ongeschikt als overwinteringsbiotoop voor de Rugstreeppad. Het is daarom onwaarschijnlijk dat de soort zich in de winterperiode op de vlakke terreinen van het plangebied bevindt. De ondiepe plassen die zich in de winter op het terrein bevinden drogen in het vroege voorjaar op, het gebied is daardoor ook ongeschikt als voortplantingsgebied voor de Rugstreeppad. Als er voor de nieuwbouw zand en/of grond gestort wordt dat voor een langere periode onbewerkt blijft, wordt het plangebied mogelijk wel interessant als voortplantings- en/of overwinteringsgebied voor de Rugstreeppad. Er moet gedurende de werkzaamheden voorkomen worden dat tijdens het voortplantingsseizoen ondiepe poelen en plassen ontstaan op het terrein, waarin deze paddensoort z'n eieren kan leggen. Daarnaast moet voorkomen worden dat er aan het begin van het

overwinteringseizoen zand en/of grond onbewerkt ligt waar de Rugstreeppad zich ter overwintering kan ingraven. Het verdient tevens aanbeveling om de begroeide berg met puin op terrein IV in de zomer af te vlakken om te voorkomen dat de rugstreeppad zich in oktober hier ingraaft. *Belangrijk is dat de vestiging van de Rugstreeppad wordt tegengegaan. Op het moment dat de soort vaste verblijfplaatsen vindt op het terrein, moet er nl. een ontheffing aangevraagd worden. Dit kan ernstige vertraging opleveren.*

- De Ringslang komt volgens de bureaustudie voor in de omgeving van het plangebied. In het plangebied zijn geen broeihopen of geschikte overwinteringsplekken als takkenrillen e.d. De aangrenzende hoofdwatergang en de ruig begroeide taluds zijn interessante milieus voor de Ringslang. Het talud van terrein III dient vanaf de huidige insteek tot aan het water omgemoeid en onbeschoeid te blijven in de huidige situatie (zoals ook wordt beoogd) t.b.v. de Ringslang. Het aanvullen van specie op het huidige rietveld dient voor 1 april plaats te vinden, of als dit niet kan te worden begeleid door een ter zake kundige op het gebied van ringslangen, om het riet te controleren op zonnende dieren.

- De rietvegetatie naast het rietveld in de hoofdwatergang is essentieel voor het behoud van het leefmilieu van de Ringslang en geschikt voortplantingsgebied voor de Rugstreeppad, dat afhankelijk is van een goede waterkwaliteit. Bij de aanvullingswerkzaamheden dient het Riet in de watergang ongemoeid te blijven.

- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied. Het is Watersnip Advies uit eerdere inventarisaties echter bekend dat vleermuizen drukke wegen vermijden. Uitstraling van licht en geluid veroorzaken een te grote verstoring voor vleermuizen. Het plangebied zal naar verwachting geen essentiële functie vervullen voor vleermuizen.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor alle planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht die is opgenomen in artikel 2 van de Flora- en faunawet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en/of fauna kan hebben, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet,* oktober 2006

2. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004

3. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2012. *Vleermuisprotocol 2012*, 24 februari 2012.

4. Provinciale Staten van Utrecht, *Streekplan Utrecht 2005-2015*, 2004

Geraadpleegde internetsites:

5. www.rijksoverheid.nl
6. www.ravon.nl
7. www.vleermuis.net
8. www.telmee.nl
9. waarneming.nl
10. www.natuurloket.nl
11. www.provincie-utrecht.nl

Watersnip Advies
Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

’s-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+31 (0)182-395460
www.watersnip.info
advies@watersnip.info